

den Paastand, at der skulde paahvile Staten en fuldstændig Erstatningspligt, men jeg idetmindste har ikke forstaaet nogen af de ærede Talere saaledes (Hør!). Jeg har derimod forstaaet de ærede Talere saaledes, at de i det Væsentlige ere enige i den Anskuelse, jeg har tilladt mig at udtale, nemlig, at, da der ikke paahvilede Staten nogen fuldstændig Erstatningspligt med Hensyn til noget af de forskellige Krav, hvorom her er Spørgsmaal, men kun en større eller mindre Grad af Billighedspligt, saa vilde det være urigtigt at opstille det Princip, som Udvalget har gjort med Hensyn til de Krav, som hidrøre fra Øvrighedens Requisition; hvilke Udvalget alene vil have tillagt en Erstatning, som nærmer sig den fuldstændige, og derimod henkaste alt Andet under Kategorien af en Gave. Saaledes har jeg opfattet de ærede Talere, som idag have yttret sig, at det var det, man protesterede imod, fordi man fandt, at der ikke var nogen tilstrækkelig Grund til at drage en saa skarp Grændse mellem de forskellige Arter af Erstatningskrav; og det forekommer mig, at den ærede Ordfører i den Henseende, naar han anerkjender, at min Argumentation om Erstatningens Natur er den rigtige, ogsaa har maattet anerkjende; at den skarpe Adskillelse, som er opstillet af Udvalget, er mindre rigtig, ligesom jeg ogsaa havde haabet det Resultat af den ærede Ordførers Foredrag, at han vilde have sluttet med at stille i Udsigt, at Udvalget maaskee kunde finde sig foranlediget til, ved Sagens 2den Behandling, at ville forandre det Udtryk, som der er foreslaaet at indsætte i § 1, og, som baade i mine Tanker og, jeg antager, i Fleres har en meget reel Betydning. Naar man iøvrigt vil tale om, hvad Fare der kan være ved her at anerkjende et saadant Princip, troer jeg, at Faren ligger netop i den Anskuelse, hvorfra Udvalget er gaaet ud; thi ved at opstille som Regel, at der gives Erstatning for Noget, og i Modsatning dertil kun Gave for Andet, har Udvalget netop anerkjendt den strengeste Erstatningspligt — en saa streng Erstatningspligt, at det meget let i Fremtiden kunde foranledige den Tro, at man i Danmark anerkjendte, at Staten var forpligtet ligeoverfor den enkelte Mand med Hensyn

til alle Requisitioner, som under en fjendtlig Occupation ere foretagne af Øvrigheden, saa at jeg troer, at man netop maa vende Faren mod ham selv. Den ærede Ordfører har henvist til, at det ikke er første Gang, vi have haft Krig, og at man i den Henseende i Fortiden havde Exempler, hvortil man kunde støtte sig. Jeg har desværre, uagtet jeg har gjort mig Umage derfor, ikke kunnet tilvejebringe saa fuldstændige Oplysninger med Hensyn til hvad der er passeret angaaende Krigsskaden i 1807, at jeg deraf kunde drifte mig til at drage nogen Argumentation. Havde det været Tilfælde i en større Udstrækning, end det har været mig muligt, vilde jeg have anført det i Motiverne. Jeg troer imidlertid, at ligesom nogen Erstatning ogsaa blev given i 1807, saaledes er man paa den anden Side ikke berettiget til deraf at udlede noget Slags Bevis for, hvorledes man i nærværende Tilfælde skulde forholde sig, og jeg turde maaskee i saa Henseende tillade mig at gjøre opmærksom paa, at da vi sidst førte Krig, var det under saadanne Omstændigheder, at der vel kunde være Spørgsmaal om, med Hensyn til Erstatningspligten, at anvende den gamle Regel: man kan ikke Mere, end man kan; thi saaledes, som Sagerne dengang stode, kunde der virkelig være Tvivl om, hvorvidt Danmark formaaede at overtage en billig Deel af den Byrde, som enkelte Dele af Landet havde maattet bære for det Hele. Men, da den almindelige Mening for nærværende Tid har været for, at de Udgifter, som Fremtiden stiller for os, ikke ere anderledes, end at vi vel kunne troste os til at paatage os denne Erstatning, taler Billighed ogsaa for det. Da Regjeringen endelig i 1848 har anerkjendt Erstatningspligten i en meget videre Udstrækning, end Regjeringen i 1849 har gjort det, idet den gjennem den kongelige Commissarius i den visborgske Stænderforsamling udtrykkelig udtalte, at det var Regjeringens Mening at give Erstatning saavel for den directe som indirecte Skade, der var lidt (Hør!), inden man udfrev Krigsskatten, da vi fremdeles iaar udfribe Krigsskat saavel af den occuperede som af den ikke occuperede Deel af Sydsland, uden at der er gjort nogen anden Undertagelse end med Hensyn til Byen Fredericia,